

Informačná správa o Národnom úrade na ochranu údajov a slobody informácií

Národný úrad na ochranu údajov a slobody informácií (po maďarsky: Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, skratka: NAIH) – fungujúci podobným, ale súčasne i rozšíreným okruhom kompetencií, ako predtým pôsobiaci komisár pe ochranu údajov – vykonáva svoju činnosť od 1. januára 2012 a jeho úlohou je, aby kontroloval uplatnenie práva na ochranu osobných údajov, spoznanie údajov patriacich do sféry verejného záujmu ako aj údajov prístupných z dôvodu verejného záujmu a zároveň napomáhal uplatneniu tohto práva.

Činnosť úradu usmerňuje predovšetkým zákon č. CXII. z roku 2011 o práve na určenie pri zaobchádzaní s informáciami a slobode informácií. V zmysle tohto zákona:

- ako osobný údaj sa klasifikuje ktorýkoľvek údaj a záver súvisiaci s dotknutou osobou, napríklad meno, kontakt (e-mailová adresa, adresa bydliska, telefónne číslo atď.), školské vzdelanie, zárobkové pomery, ale trebárs aj hodnotenie jeho práce alebo možností na získanie úveru;
- za údaje patriace do sféry verejného záujmu možno považovať údaje spravované štátnym alebo samosprávnym orgánom, organizáciami, ktoré sú vlastníctvom uvedených orgánov a firmami, ktoré hospodária verejnými financiami: do tohto okruhu patria napríklad dohody, zmluvy ako aj väčšina údajov obchodného registra
- údaje prístupné z dôvodu verejného záujmu sú také osobné údaje, prístupnosť ktorých predpisuje zákon: ide napríklad o vedúcich pracovníkov štátnych orgánov, ich funkciu, príjem alebo o meno vedúceho hospodárskej spoločnosti.

V prípade sťažností prichádzajúcich k Národnému úradu na ochranu údajov a slobody informácií (NAIH) sťažovatelia spravidla vyslovujú námietky proti tomu, že ich údaje spravovali protiprávnym spôsobom, respektíve nezabezpečili (prípadne obmedzili) možnosť na spoznanie údajov patriacich do sféry verejného záujmu alebo prístupných z dôvodu verejného záujmu. Doporučuje sa, aby sa sťažovateľ najprv obrátil k správcovi údajov, aby ten v rámci svojich kompetencií vyšetril prípadné porušenie práva. Ak tento postup je neúspešný, Národný úrad na ochranu údajov a slobody informácií v rámci v rámci vyšetrovacieho konania preskúma sťažnosť a vysloví výzvu na zrušenie protiprávneho stavu.

V prípade neúčinnnej výzvy ale aj z titulu úradu a pokiaľ to podmienky protiprávneho spravovania údajov odôvodňujú (prípady sa týka mnohých ľudí alebo môže výrazne poškodiť záujmy, spôsobiť veľkú škodu) v kauzách týkajúcich sa ochrany údajov existuje možnosť na vykonanie tzv. Úradného vyšetrenia, v priebehu ktorého môže dôjsť k uloženiu pokuty až do výšky desať miliónov forintov.

V súvislosti so základným právom na spoznanie údajov patriacich do sféry verejného záujmu čiže s uplatnením slobody informácií orgány vykonávajúce verejnú činnosť majú dvojaký záväzok: jednak na webovej stránke musia uverejniť zákonom určené údaje a okrem toho musia vyhovieť k nim prichádzajúcim žiadostiam o sprístupnenie údajov. Úradu možno zahlásiť, že údaje neboli uverejnené alebo sú neúplné, zastaralé, resp. za vyhotovnenie kópií určili príliš vysoké ceny.

Národný úrad na ochranu údajov a slobody informácií vedie evidenciu ohľadom ochrany údajov.

Audit ochrany údajov je takou, za protihodnotu vykonanou službou Národného úradu na ochranu údajov a slobody informácií, ktorú správca údajov môže iniciovať ešte pred započatím spravovania údajov. Vyhotovená analýza obsahuje odhalené riziká, upozorní na praktiky, ktoré sú v protiklade s právnymi normami, resp. vyslovuje návrhy na riešenie nezrovnalostí.

Podobnou činnosťou bude od 1. októbra 2015 aj ten postup, ktorý sa bude vykonávať na základe žiadosti správcu údajov s cieľom schválenia tzv. povinnej organizačnej regulácie: táto uľahčí sprostredkovanie údajov do zahraničia (do krajín mimo Európskeho hospodárskeho priestoru) správcom údajov a na základe dobrovoľného záväzku zabezpečí ochranu osobných údajov na patričnej úrovni.

Dôležitou úradným aktom je konanie vo veci dozoru nad utajenými údajmi, ku ktorému dochádza z titulu úradu a znamená preskúmanie klasifikácie z národného hľadiska klasifikovaných údajov (všeobecne zrozumiteľným pojmom: štátneho tajomstva) a vo svojom rozhodnutí môže vyzvať aj na zrušenie utajenia – a pokiaľ pôvodca klasifikácie nesúhlasí s rozhodnutím Národného úradu na ochranu údajov a slobody informácií, on musí pred súdom napadnúť toto rozhodnutie.

Národný úrad na ochranu údajov a slobodu informácií ako orgán činný v oblasti ochrany údajov je účastníkom medzinárodnej spolupráce v rámci únie i mimo nej, na území Maďarska vykonáva napríklad dozor nad údajmi vo vzťahu k Schengenskému informačnému systému (SIS), k Europolu a Vízovému informačnému systému (CIS). Podrobné podmienky predloženia sťažností vo veci ochrany údajov sa nachádzajú na webovej stránke Národného úradu na ochranu údajov a slobody informácií pod názvom „Informácie spojené s medzinárodnými záležitosťami“.

Národný úrad na ochrany údajov a slobody informácií:

1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.

Telefon: +36-1-3911400

Telefax: +36-1-3911410

E-mail: ugyfelszolgalat@naih.hu